

Sygn. akt XIV C 474/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lutego 2020 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Jan Sterczała

Protokolant prot. Magdalena Grzybowska

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2019 roku w Pile

sprawy z powództwa P. A. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę i ustalenie

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 280 000 zł zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 października 2015 r. do dnia zapłaty, 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 800 zł renty płatnej do 5- tego dnia każdego miesiąca począwszy od dnia 1 kwietnia 2016 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 41 640 zł tytułem skapitalizowanej renty za okres 1 kwietnia 2013 r. do 31 marca 2016 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 października 2015 r. do dnia zapłaty;

4. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 869, 42 zł tytułem utraconego wynagrodzenia za okres 1 października 2015r. do 31 marca 2016r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 października 2015 r. do dnia zapłaty,

5. ustala odpowiedzialność pozwanego na przyszłość wobec powoda za skutki wypadku z dnia 1 lipca 2005 r.;

6. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

7. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4 704,33 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych, znosi między stronami poniesione koszty zastępstwa procesowego;

8. nakazuje ściągnąć od każdej ze stron (od powoda – z zasądzanego roszczenia) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwoty po 15 942,71 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

sędzia Jan Sterczała

Sygnatura akt: XIV C 474/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 kwietnia 2016r. (data wpływu do tutejszego Sądu) powód P. A. (1) wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego (...) S.A następujących roszczeń:

1. kwoty 480.000 zł tytułem dopłaty do zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1.10.2015r. do dnia zapłaty;
2. kwoty 5.670 zł tytułem comiesięcznej renty za zwiększone potrzeby płatnej do 5-tego dnia każdego miesiąca licząc od dnia 1.04.2016r. wraz z odsetkami za opóźnienie liczonymi w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;
3. kwoty 48.526 zł tytułem skapitalizowanej renty za zwiększone potrzeby za okres od 1.04.2013r. do 31.03.2016r. wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 1.10.2015r. do dnia zapłaty;
4. kwoty 69.080, 07 zł tytułem utraconego wynagrodzenia przez powoda za okres 1.01.2010 r. do 31.03.2016r. wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 1.10.2015r. do dnia zapłaty;
5. kwoty 1.479, 90 zł tytułem comiesięcznej renty za utracone korzyści i pogorszenie widoków na przyszłość płatnej do 5-tego dnia każdego miesiąca począwszy od 1.04.2016r. wraz z odsetkami za opóźnienie liczonymi w przypadku opóźnienia płatności którejkolwiek z rat;
6. zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu według norm przypisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 28.8000 zł oraz kosztów opłaty skarbowej od udzielonych pełnomocnictw w kwocie 34 zł.

Ponadto powód wniósł o ustalenie odpowiedzialności na przyszłość wobec powoda za skutki wypadku z dnia 1.07.2005r.

W odpowiedzi na pozew z dnia 10 listopada 2016r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przypisanych z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 lipca 2005r. w miejscowości W. kierujący samochodem osobowym marki F. (...) nr rej. (...) Ł. S. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że jadąc z nadmierną prędkością rzędu przynajmniej 101 km/h podjął manewr wyprzedzania, wbrew bezwzględnemu zakazowi wyprzedzania w tym miejscu, doprowadzając do zderzenia z kierującym motorowerem marki P. małoletnim P. A. (2), czym nieumyślnie spowodował u niego obrażenia realnie zagrażające jego życiu i zdrowiu. Powód w chwili wypadku miał 15 lat.

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2005r. Sąd Rejonowy w Wągrowcu II Wydział Karny uznał oskarżonego Ł. S. za winnego przestępstwa z art. 177 § 1 i 2 k.k.

/ dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Wągrowcu, III Wydziału Karnego z dnia 5 grudnia 2005r., sygnatura akt: III K 349/05 (k. 38-39)/

Powód bezpośrednio po wypadku został przewieziony do Zespołu (...) w W., w którym dokonano wstępnego rozpoznania: urazu czaszkowo-mózgowego, złamania czaszki, stłuczenia mózgu i pnia mózgu. Stan zdrowia powoda był skrajnie ciężki.

W związku z ciężkim stanem powoda lekarz kierujący zdecydował o skierowaniu powoda do Szpitala (...) w P. na Oddział Intensywnej Terapii i Anestezjologii, na którym powód przebywał do dnia 28 lipca 2005r., kiedy to został przekierowany na oddział chirurgii dziecięcej na której przebywał do 12 września 2005r. Od 12 września do 21 października 2005r. powód przebywał w Klinice (...) w B..

W okresie szpitalnym powód pozostawał pod opieką rodziny oraz specjalistów z zakresu rehabilitacji i psychologii. Powód był osobą leżącą, w domu miał łóżko szpitalne. Po około pół roku po wypadku powód poruszał się na wózku. Trzy lata po wypadku powód zaczął chodzić. Chodzenie mężczy jednak bardzo powoda, powoduje dolegliwości bólowe.

Stan zdrowia powoda wymagał zorganizowania indywidualnego toku nauczania. Powód posiada wykształcenie średnie bez egzaminu maturalnego, skończył liceum profilowane w kierunku zarządzania informacją. Powód podjął naukę w technikum, ale ją przerwał z uwagi na zły stan zdrowia.

Przed wypadkiem powód prowadził normalne życie nastolatka. Lubił jazdę konną i jazdę na motorowerze. Powód miał wielu znajomych, chciał wspólnie z bratem założyć własną działalność gospodarczą. Powód lubił chodzić na spacer do lasu, zbierać grzyby i łowić ryby. Powód grał również na gitarze.

Powód wstąpił w związek małżeński w 2015r., ma również małoletniego syna. Powód zamieszkuje z żoną, synem i 13 letnią pasierbicą. Powód próbuje samotnie wychodzić na spacer, niejednokrotnie zdarza się jednak, że się wywróci, nie może wtedy liczyć na pomoc obcych ludzi, którzy myślą że powód jest pod wpływem alkoholu. Z uwagi na problemy z mową, również w czasie rozmów telefonicznych powód jest odbierany jako osoba będąca pod wpływem alkoholu. Zaburzenia mowy powstałe w wyniku wypadku nie ustąpią i będą odczuwane przez powoda do końca życia.

/ dowód : opinia sądowa biegłego logopedy (k.479-490)/

Powód odczuwa frustrację z powodu niemożności czynnego uczestnictwa w wychowywaniu małoletniego syna, braku możliwości podjęcia zatrudnienia. Powód bardzo chciałby spędzać z synem czas, jeździć z nim na rowery, chodzić na spacer, jednak obecny stan zdrowia powoduje, że powód z synem może jedynie układać klocki i oglądać bajki.

Powód wymaga codziennej pomocy. Żona powoda musi rano pomóc mu wstać z łóżka i zaprowadzić do łazienki oraz pomóc się ubrać. Powód sam dba o swoją higienę osobistą, ale wymaga pomocy przy sporządzaniu i podawaniu posiłków, goleniu się, zabiegach fryzjerskich, obcinaniu paznokci. Powód często się krztusi, nie może pozostawiać przez dłuższy czas bez opieki.

Kiedy żona powoda jest w pracy, opiekę nad powodem sprawują jego rodzice, którzy są już na emeryturze, oraz opiekun medyczny osób niepełnosprawnych, który odwiedza powoda dwa razy w tygodniu. Powodowi drżą ręce z powodu niedowładu. Prawa ręka jest niesprawna, powód po wypadku musiał się wyuczyć pisania lewą ręką. Powód ma problemy z pamięcią. Powód jest w stanie samodzielnie jeździć samochodem, ale jedynie na niewielkich odległościach. Powód wymaga pomocy przy wchodzeniu po schodach. Po mieszkaniu bez asekuracji powód jest w stanie iść jedynie z kanapy do łazienki. Na zewnątrz powód musi wychodzić z laską i kulą.

Brak możliwości rozwoju i konieczność korzystania z ciągłej pomocy osób trzecich wywołują w powodzie frustrację i złość. Swoją frustrację powód często wyładowuje na żonie. Po włączeniu farmakologii, powód wyciszył się lepiej panuje nad emocjami i impulsami.

Powód był w separacji z żoną, mieszkał wtedy u swoich rodziców. Powód wraz z żoną uczestniczył w terapii małżeńskiej. Obecnie małżonkowie mieszkają razem. Powód odbył również miesięczną terapię w szpitalu psychiatrycznym.

Powód ma skromne grono znajomych- jednego przyjaciela, który odwiedza go średnio raz na dwa tygodnie. Zmiana życiowa spowodowała, że powód nie mógł uczestniczyć w aktywnościach naturalnych dla młodych ludzi.

/ dowód: przesłuchanie świadka B. A. na rozprawie dnia 16.02.2017r. (k.232-233) i rozprawie dnia 8.11.2018r. (k.563-566), przesłuchanie świadka E. A. na rozprawie dnia 16.02.2017r. (k.232), przesłuchanie powoda na rozprawie dnia 23 kwietnia 2019r. (k.645-648)/

Powód mówi z wysiłkiem, werbalizuje wypowiedzi w wolnym tempie, szuka długo potrzebnych słów. Powód ma niską samoocenę, poczucie krzywdy życiowej i trudności z zaakceptowaniem swojej niepełnosprawności. Zgodnie z opinią biegłego psychiatry uszczerbek na zdrowiu psychicznym powoda wynosi 40 %, z uwagi na znaczne ograniczenie powoda do samodzielnej egzystencji i pełnienia ról społecznych. Uszczerbek na zdrowiu powoda jest trwały. Powód nadal wymaga leczenia i wielospecjalistycznej rehabilitacji. Rokowania dotyczące jej efektów są niepewne, ponieważ

układ nerwowy ma ograniczone możliwości regeneracyjne. Powód do końca życia będzie się borykał z ograniczeniami w codziennym funkcjonowaniu będącym następstwem wypadku.

Powód może podjąć pracę wyłącznie w warunkach chronionych lub na stanowisku przystosowanym. Powód ma znaczne ograniczone możliwości podjęcia zatrudnienia w porównaniu z osobą o podobnych kwalifikacjach z pełną sprawnością psychofizyczną. Nie może wykonywać prac na wysokościach, przy maszynach, w ruchu, w warunkach stresowych, w wymuszonej pozycji ciała. Powód korzysta z psychoterapii oraz leczenia psychiatrycznego, zażywa na stałe leki.

/ dowód: opinia medyczna łączna z zakresu psychologii i psychiatrii (k. 271-289), uzupełniające przesłuchanie biegłej D. K. dnia 9.01.2019r. (k. 596-597), uzupełniające przesłuchanie biegłej D. S. w dniu 24.05.2019r. (k. 811-812)/

Z powodu niedowładu spastycznego 4 kończynowego uszczerbek na zdrowiu powoda został ustalony na 60%. Z powodu zaburzeń równowagi uszczerbek na zdrowiu powoda został oceniony na 50 %. Powód nadal odczuwa dolegliwości bólowe, leki przeciwbólowe musi zażywać nawet kilka razy w tygodniu. Powód będzie wymagał zabiegów rehabilitacyjnych praktycznie do końca życia, nie w celu dalszego usprawniania, ale w celu utrzymania sprawności na obecnym poziomie zapewniającym powodowi możliwość w miarę samodzielnego funkcjonowania w obrębie domu. Powód powinien co najmniej godzinę dziennie ćwiczyć pod okiem terapeuty, ponadto jeden dwa razy w roku powinien korzystać z rehabilitacji na specjalistycznych oddziałach szpitalnych.

/ dowód: opinia medyczna z zakresu specjalizacji neurologii (k. 342-361)/

Z uwagi na problemy związane z chodzeniem, uszczerbek na zdrowiu powoda został określony na 50%. Zdaniem biegłego z zakresu ortopedii traumatologii nie ma szans na powrót powoda do zdrowia i sprawności sprzed zdarzenia. Nie da się również w żaden sposób przewidzieć tempa postępu choroby oraz postępujących ograniczeń. Powód wymaga stałej systematycznej rehabilitacji i usprawniania do końca życia. Obecnie powód wymaga opieki przez co najmniej 5 h dziennie.

/ dowód: opinia medyczna z zakresu specjalizacji ortopedii traumatologii (k.363-385)/, opinia z zakresu rehabilitacji medycznej (k. 379-385), uzupełniające przesłuchanie biegłego z zakresu rehabilitacji (k. 730), uzupełniająca opinia z zakresu rehabilitacji (k. 841)/

Decyzją z dnia 27 lipca 2006r., pozwany przyznał powodowi zadośćuczynienie w kwocie 120.000 zł.

/ dowód: decyzja z dnia 27 lipca 2006r. (k. 193)/

Nadto zgodnie z decyzją z dnia 15 kwietnia 2015r. powód otrzymuje od pozwanego rentę za zwiększone potrzeby w wysokości 3.300 zł miesięcznie, począwszy od 1 maja 2015r., którą pozwany raz do roku waloryzuje.

/ dowód: decyzja z dnia 15 kwietnia 2015r. (k.206)/

Decyzją z dnia 30 września 2015r. powodowi przyznano odszkodowanie w kwocie 24.187, 35 zł tytułem zrekompensowania utraconych dochodów. Decyzją z dnia 6 października 2015r. przyznano na rzecz powoda rentę z tytułu utraconych dochodów w wysokości 643 zł, płatną miesięcznie od stycznia 2016r.

/ dowód: decyzja z dnia 6 października 2015r. (k. 52-53)/

Decyzją z dnia 4 marca 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał powodowi prawo do renty socjalnej. Renta socjalna podlegała waloryzacji. Decyzją z dnia 18 września 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał powodowi prawo do świadczenia uzupełniającego w kwocie 500 zł miesięcznie.

/ dowód : decyzja ZUS z dnia 4 marca 2008r. (k. 892-893), dokumentacja ZUS dotycząca waloryzacji renty socjalnej (k. 893-919), decyzja ZUS z dnia 18 września 2019 r. (k. 919-920)/

Powyżej ustalony stan faktyczny zasadniczo nie budził wątpliwości. W większości był on bowiem bezsporny między stronami. Nie kwestionowano faktu zaistnienia wypadku, zawarcia umowy ubezpieczenia OC i jej treści. Różnica stanowisk dotyczyła przede wszystkim kwestii zasadności i wysokości dochodzonych roszczeń.

Zgromadzone w aktach sprawy dokumenty nie wzbudziły wątpliwości co do ich prawdziwości i autentyczności, a ich wartość dowodowa nie została skutecznie zakwestionowana przez żadną ze stron. Sąd także nie stwierdził w toku postępowania jakichkolwiek okoliczności mogących podważyć zaufanie do nich.

Przeprowadzona w czasie postępowania opinia psychiatryczno-psychologiczna jak i uzupełniające przesłuchanie biegłych ją sporządzających było spójne, logiczne i zrozumiałe. W sposób przekonujący i nie budzący zastrzeżeń zostały w nich wskazane przesłanki, które doprowadziły do końcowych wniosków i pozwoliły na ocenę stanu psychicznego powoda, rokowania zmian w stanie psychicznym powoda na przyszłość, wpływu wypadku drogowego na codzienne funkcjonowanie powoda.

Opinia biegłego z zakresu neurologii zasługiwała na przymiot wiarygodności. Opinia została sporządzona w sposób fachowy i rzeczowy. Biegły w opinii udzielił jasnych odpowiedzi na pytania (zagadnienia) zawarte w tezach dowodowych, a postawione wnioski należycie uzasadnił.

Opinia biegłego- ortopedy była spójna, logiczna i zrozumiała. W sposób przekonujący i nie budzący zastrzeżeń zostały w niej wskazane przesłanki, które doprowadziły do końcowych wniosków. Biegły wskazał konieczność podjęcia przez powoda dalszej rehabilitacji, odniósł się również do rokowań co do poprawy zdrowia powoda w przyszłości.

Opinia z zakresu rehabilitacji medycznej, jak i opinia uzupełniająca oraz przesłuchanie biegłego na rozprawie stanowiło dowód wiarygodny i przydatny dla niniejszego postępowania. Biegły w sposób rzetelny przedstawił obecny stan zdrowia powoda jak i w sposób rzetelny i logiczny uzasadnił konieczność dalszej rehabilitacji powoda.

Opinia biegłego logopedy została sporządzona w sposób logiczny i fachowy. Biegła wskazała w sposób wyczerpujący i dokładny jakie skutki miał wypadek na obecne problemy z mową powoda. Biegła wskazała również konieczność dalszego leczenia powoda w tym zakresie celem usprawnienia aparatu mowy.

Świadek E. A. przesłuchany na rozprawie dnia 16 lutego 2017r. zeznawał w sposób logiczny, wiarygodny i spójny z resztą materiału dowodowego znajdującego się w aktach sprawy. Świadek jest ojcem powoda, pomimo relacji rodzinnych świadek zeznawał w sposób bezstronny. Świadek w sposób szczegółowy opisał jak wyglądało leczenie powoda od czasu wypadku do chwili obecnej.

B. A. przesłuchana w charakterze świadka na rozprawach w dniu 16 lutego 2017r. jak i 8 listopada 2018r. zeznawała w sposób wiarygodny, logiczny, rzetelny i bezstronny. Świadek jest żoną powoda. Świadek opisała codzienne funkcjonowanie powoda, jak i w sposób rzetelny wykazała zakres czynności w których powód potrzebuje codziennej pomocy.

W sprawach o zadośćuczynienie niewątpliwie najważniejszym dla postępowania jest dowód z przesłuchania strony, albowiem to strona jest z przyczyn oczywistych najbardziej zainteresowana rozstrzygnięciem procesu jak również posiada najlepszą wiedzę co do poniesionych przez siebie strat związanych z utratą najbliższej osoby.

Powód przesłuchany na rozprawie dnia 23 kwietnia 2019r. zeznawał w sposób wiarygodny, logiczny i rzetelny. Powód wskazał, że przed wypadkiem był bardzo aktywny, miał liczne grono znajomych, lubił jeździć konno, grać na gitarze. Po wypadku powód potrzebował wieloletniej, bardzo bolesnej rehabilitacji. Obecnie powód odczuwa silną frustrację w związku z tym, że nie może czynnie uczestniczyć w wychowaniu syna, aktywnie spędzać z nim czasu. Powód podejmował próby usamodzielnienia, zapisał się do szkoły średniej, stara się samodzielnie załatwiać sprawy w urzędzie. Powód cierpi jednak na problemy z pamięcią i zaburzenia mowy, przez co często jest odbierany jako osoba będąca pod wpływem alkoholu, co stanowi dodatkową przykrość dla powoda. Powód wymaga codziennej pomocy, często nie jest w stanie utrzymać równowagi i się przewraca. Z uwagi na ciężki stan zdrowia, powód cierpi na apatię, nie

chce podejmować nowych wyzwań. Z uwagi na zły stan zdrowia, powód często wyładowywał swoją frustrację na żonie, przez co doszło do kryzysu w małżeństwie stron. Powód może sam prowadzić auto, ale jedynie na krótkie dystansy. Powód wymaga pomocy w codziennych czynnościach takich jak higiena osobista, pomoc przy ubieraniu.

Sąd zważył co następuje:

Powód w procesie dochodził roszczenia odszkodowawczego z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego za szkody na osobie spowodowane u niego ruchem tego pojazdu. Stosownie do art. 34 § 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (powoływanej dalej jako ustawa), z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Natomiast w myśl art. 35 tej ustawy, ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

W sprawie było niewątpliwe, że doznana przez powoda szkoda została wyrządzona w okolicznościach uzasadniających odpowiedzialność cywilną Ł. S. - kierowcy samochodu marki F.

Zgodnie z art. 435 § 1 k.c., prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Z kolei stosownie do art. 436 § 1 k.c., odpowiedzialność przewidzianą w artykule poprzedzającym ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny. W razie zderzenia się pojazdów (a taka sytuacja miała miejsce w rozpoznawanej sprawie) zasada odpowiedzialności na zasadzie ryzyka jest wyłączona i obowiązuje ona na zasadach ogólnych, czyli na zasadzie winy – art. 415 kc i n. Pozwany co do zasady swojej odpowiedzialności nie kwestionował. Z poczynionych ustaleń wynika również, że wina sprawcy wypadku 1 lipca 2005 r. została potwierdzona prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wągrowcu (II K 349/05). Odpowiedzialność pozwanego nie budzi zatem wątpliwości.

Stosownie do treści art. 445 § 1 w zw. z art. 444 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przy czym chodzi o krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne i psychiczne. Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu złagodzenie tych cierpień. Obejmuje ono wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości. Ma więc ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego, mowa jest bowiem o „odpowiedniej sumie tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę”, przyznawaną jednorazowo (G. Bieniek, Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom I, Warszawa 2007, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, wydanie VIII).

Powód doznał wypadku w bardzo młodym wieku. Z uwagi na wypadek powód pozbawiony był możliwości brania udziału w aktywnościach typowych dla młodych ludzi. Powód był osobą bardzo aktywną jeździł konno, grał na gitarze. Powód nie miał szansy spotykania się z rówieśnikami w środowisku szkolnym. Z uwagi na zły stan zdrowia, powód miał indywidualny tok nauczania. Po wypadku przez długi czas nie mógł poruszać się, ani jeść samodzielnie. Wieloletnia rehabilitacja była bardzo bolesna dla powoda.

Powód do chwili obecnej ma problemy z mową, samodzielnym poruszaniem. Z uwagi na problemy z nauką, powód musiał zrezygnować z dalszej edukacji. Powód może jeździć samochodem, ale tylko na krótkich dystansach. Powód

potrzebuje stałej opieki, nie jest w stanie samodzielnie zjeść posiłku, ani się ubrać. Powód odczuwa frustrację, z uwagi na to że nie może czynnie uczestniczyć w wychowaniu syna.

Rokowania co do poprawy zdrowia powoda na przyszłość są złe i niepewne. Powód wymaga stałej rehabilitacji, aby utrzymać jak najdłużej obecny stan zdrowia. Uszczerbek na zdrowiu powoda zgodnie z opiniami biegłych wynosi:

-40% uszczerbku - z uwagi na znaczne ograniczenie samodzielnej egzystencji i pełnienia ról społecznych (nie ma szans na poprawę zdrowia w tym zakresie);

- 60% uszczerbku – z uwagi na niedowład kończyn ;

-50% uszczerbku- z uwagi na zaburzenia równowagi.

Powód nie ma realnych szans na podjęcie zatrudnienia, z uwagi na liczne ograniczenia w tym zakresie. Powód nie może wykonywać pracy stojącej, ani siedzącej, nie może podlegać czynnikom stresowym. Z uwagi na problemy z mową, powód jest często odbierany jako osoba będąca pod wpływem alkoholu, co jest dla niego źródłem wielkiego poczucia krzywdy.

Z uwagi na zły stan zdrowia, powód często popada w depresję, apatię. Powód odczuwa frustrację z tego powodu, że nie może żyć tak aktywnie jak jego rówieśnicy.

W związku z powyższym krzywdę powoda, z uwagi na młody wiek powoda, długotrwałość i bolesność leczenia oraz złe rokowania na przyszłość trzeba ocenić jako znaczną.

Podkreślić należy, że nie istnieją żadne obiektywne mierniki cierpienia spowodowanego utratą zdrowia, jakies z góry narzucone „tabele”, które wyznaczałyby kwoty, jakie sądy winny przyznawać tytułem zadośćuczynienia. Orzekanie o zadośćuczynieniu musi polegać na porównywaniu stanów faktycznych i kwot zasądzanych w takich sprawach. W związku z powyższym sąd uznał, że kwota 400 000 zł będzie kwotą odpowiednią w rozumieniu art. 445 § 1 k.c. Mając na uwadze, że pozwany przyznał i wypłacił już z tego tytułu kwotę 120 000 zł, zasadnym było zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda tytułem zadośćuczynienia kwoty 280 000 zł. (punkt 1 wyroku). W pozostałej części sąd powództwo oddalił.

Odsetkach od zasądzonej sumy sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i § 2 zdanie pierwsze k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 z późn. zm.). Stosownie do art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Natomiast w myśl § 2 zdanie pierwsze tego artykułu, jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

Z kolei zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Natomiast w myśl zdania pierwszego ust. 2 art. 14, w przypadku gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego.

Decyzją z dnia 27 lipca 2006r., pozwany przyznał powodowi zadośćuczynienie w kwocie 120.000 zł. Powód w dniu 8 września 2015r. wniósł od powyższej decyzji odwołanie. Pismem z dnia 30 września 2015r. pozwany odmówił uwzględnienia odwołania powoda. Tym samym tego dnia pozwany uznał sprawę za dostatecznie wyjaśnioną do zajęcia

ostatecznego stanowiska. W tym czasie wszystkie uwzględnione przez sąd aspekty i rozmiar krzywdy powoda były już znane lub dawały się przewidzieć i pozwany, gdyby dochował wymaganej od niego staranności w ocenie roszczenia, mógł je wziąć pod uwagę i wypłacić powodowi zasądzoną kwotę. Uzasadniało to zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia następnego czyli od 1 października 2015r., zgodnie z żądaniem pozwu.

W punkcie drugim pozwu powód wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 5.670 zł tytułem comiesięcznej renty za zwiększone potrzeby.

Podstawę powyższego roszczenia stanowi art. 444 § 2 k.c. zgodnie z którym jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Zaspokajanie potrzeb, których zwiększenie jest rezultatem uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, jest z całą pewnością interesem podlegającym ochronie na zasadach ogólnych.

Obowiązek kompensaty kosztów obejmuje wszelkie koszty wywołane uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, a więc wszystkie niezbędne i celowe wydatki, bez względu na to, czy podjęte działania przyniosły poprawę zdrowia. W szczególności będą to koszty leczenia, a więc wydatki związane z postawieniem diagnozy, terapią i rehabilitacją poszkodowanego. Nadto, jeżeli w wyniku uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia poszkodowanemu potrzebna jest opieka (stała, tymczasowa) odszkodowanie obejmuje także koszty tej opieki.

Gdy chodzi o zwiększone potrzeby poszkodowanego, znaczenie art. 444 § 2 k.c. sprowadza się więc do tego, że pozwala on kompensować taką szkodę za pośrednictwem szczególnego środka, jakim jest renta (por. M. Kaliński, Szkada na mieniu, 2011, s. 458; por. M. Dreła, Renta deliktowa, s. 37). Warunkiem takiego sposobu ich kompensacji jest przy tym to, by spodziewane wydatki stanowiące przyszłą szkodę miały charakter powtarzalny.

Obecnie powód otrzymuje rentę w wysokości 3.300 zł z tytułu zwiększonych potrzeb oraz zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 251, 84 zł, co łącznie daje 3.551, 84 zł miesięcznie.

Zgodnie z przedstawioną przez powoda dokumentacją, jak i wnioskami z opinii biegłych, na obecną kwotę zwiększonych potrzeb powoda składają się: koszty opieki (5h x 12 zł x 30 dni) razem 1800 zł. Stawka godzinowa opieki została ustalona na podstawie kosztu jednej godziny opiekuńczej realizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinnej w P..

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z przyjętą linią orzecniczą nie jest konieczne, aby poszkodowany rzeczywiście opłacił koszty takiej opieki, bowiem stanowią one element należnego mu odszkodowania nawet wtedy jeśli opieka była sprawowana przez członków rodziny poszkodowanego nieodpłatnie. Szkodą jest już bowiem konieczność zapewnienia opieki, natomiast zapewnienie sobie przez poszkodowanego taniej lub nawet nieodpłatnej opieki nie zmniejsza szkody.

2. koszty wizyt u lekarzy :

a. wizyty u psychiatry-3 wizyty w miesiącu-170 zł (k.672)razem-510 zł;

b. wizyty u psychologa- 2 wizyty w miesiącu -200 zł (k.671);

c. wizyty u logopedy – bezpłatnie na NFZ, dodatkowo prywatnie 2 razy w tygodniu po 60 zł=120X4= 460 zł

d. godzina zajęć codziennie z terapeutą ruchowym – 2.000 zł (faktury k. 659-666)

e. 2 turnusy rocznie 2x 3.000 zł=6.000 zł :12 = 500 zł miesięcznie

3. dojazd na rehabilitacje -600 zł

4. leki-250 zł (faktury k. 668-670)

Co łącznie dają kwotę 6.320 zł.

Skoro powód otrzymuje obecnie łączną rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości około 3.352 zł, tym samym do zaspokojenia comiesięcznych zwiększonych potrzeb związanych z koniecznym leczeniem i rehabilitacją brakuje mu kwoty około 2.800 zł. (6.320 zł-3.352 zł =2.768 zł po zaokrągleniu – 2.800 zł).

Mając powyższe na uwadze w punkcie drugim wyroku sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.800 zł (dwa tysiące osiemset złotych 00/100) tytułem comiesięcznej renty z tytułu zwiększonych potrzeb płatnej do 5- tego dnia każdego miesiąca począwszy od dnia 1 kwietnia 2016r. tj. terminu wniesienia powództwa, wraz z odsetkami za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

Kolejno w punkcie trzecim pozwu, powód wniósł o zasądzenie od pozwanego 48. 526 zł tytułem skapitalizowanej renta za okres 1.04.2013 r. do 31.03.2016 r. wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 1.10.2015 r. do dnia zapłaty.

W dniu 12 czerwca 2013r. powodowi przyznano rentę za zwiększone potrzeby w wysokości 3.376 zł miesięcznie.

Zgodnie z decyzją z dnia 15 kwietnia 2015r. wysokość renty z tytułu zwiększonych potrzeb została zmniejszona do kwoty 3.300 zł miesięcznie. Taka renta była powodowi wypłacana począwszy od 1 maja 2015r.

Celem obliczenia wysokości skapitalizowanej renty należnej powodowi, należało ustalić kwotę przeznaczaną miesięcznie przez powoda na koszty leczenia, oraz wyliczyć różnicę pomiędzy tą kwotą, a kwotą faktycznie powodowi wypłaconą.

Sposób wyliczenia prezentuje poniższa tabela.

Okres	Uzasadnione potrzeby	Otrzymana renta	Należna renta	różnica
1.02.2012-31.01.2013 (12 miesięcy)	- opieka 10 hx8 zł x 30 dni= 2.400 zł - koszty, przejazdów leczenia i rehabilitacji -.1410 zł	3.376 zł	3.060 zł	Nie przekraczają potrzeby należnej renty
1.04.2013-31.01.2014 (10 miesięcy)	opieka 10 hx8 zł x 30 dni= 2.400 zł - koszty, przejazdów leczenia i rehabilitacji -1.726 zł	3.376 zł	4.126 zł	750 zł x 10 miesięcy= <u>7.500 zł</u>
1.02.2014-30.04.2015 (14 miesięcy)	opieka 10 hx8 zł x 30 dni= 2.400 zł - koszty, przejazdów leczenia i	3.604 zł	4.304 zł	700 zł x 12 miesięcy= <u>8.400 zł</u>

	rehabilitacji -1.904 zł			
1.05.2015-30.03.2016 (11 miesięcy)	opieka 10 hx12 zł x 30 dni= 3.600 zł - koszty, przejazdów leczenia i rehabilitacji -1.904 zł	3.300 zł	5.670 zł	2.340 zł x 11 miesięcy= <u>25.740 zł</u> <u>Razem-41.640 zł</u>

Z uwagi na to, że czasokres skapitalizowanej renty obejmuje okres od 2012r. do 2016r. w obliczeniach uwzględniono większe zapotrzebowanie godzinowe na opiekę osób trzecich nad powodem w poszczególnych okresach niż w chwili obecnej.

W związku z powyższymi obliczeniami, Sąd w punkcie trzecim zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 41.640 zł tytułem renty za okres od 1 kwietnia 2013r. tj. od momentu kiedy renta powoda z tytułu zwiększonych potrzeb została zmniejszona o 460 zł miesięcznie do 31 marca 2016r. tj. do dnia wniesienia pozwu., wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 1 października 2015r.

O odsetkach od zasądzonej sumy sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i § 2 zdanie pierwsze k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 z późn. zm.).

Decyzją z dnia 11 września 2015r. pozwany po rozpoznaniu odwołania powoda co do wysokości należnej mu renty z tytułu zwiększonych potrzeb podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko. Tym samym tego dnia pozwany uznał sprawę za dostatecznie wyjaśnioną do zajęcia ostatecznego stanowiska. W tym czasie wszystkie uwzględnione przez sąd aspekty i rozmiar krzywdy powoda były już znane lub dawały się przewidzieć i pozwany, gdyby dochował wymaganej od niego staranności w ocenie roszczenia, mogła je wziąć pod uwagę i wypłacić powodowi zasądzoną kwotę. Uzasadniało to zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie z początkiem kolejnego miesiąca tj. od 1 października 2015r.

Kolejno powód wniósł o zasądzenie kwoty 69.080, 07, zł tytułem utraconego wynagrodzenie za okres 1.04.2013 r. do 31.03.2016 r. wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 1.10.2015 r. do dnia zapłaty.

Zgodnie z art. 444 § 2 k.c. jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Renta przewidziana w art. 444 § 2 k.c. wyrównuje szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym, która wynika z utraty zdolności do pracy, a ściślej z braku możliwych do uzyskania dochodów wskutek utraty bądź ograniczenia zdolności do prac.

Przepis ten nie określa zakresu szkody podlegającej naprawieniu, natomiast kwestię tę reguluje art. 361 § 2 k.c., ustanawiający zasadę pełnego odszkodowania. Stosownie do tego przepisu, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł (damnum emergens) oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (lucrum cessans). Szkodą podlegającą naprawieniu jest, w przypadku utraconych korzyści (lucrum cessans), każda - a nie tylko spełniająca funkcję środków utrzymania - korzyść, której poszkodowany nie uzyskał z tej przyczyny, że utracił zdolność do pracy zarobkowej, a którą by osiągnął, gdyby działalność zarobkową kontynuował. Szkodą tą jest zatem wszystko to, co nie weszło do majątku poszkodowanego na skutek zdarzenia wyrządzającego szkodę, a inaczej mówiąc - to, co weszłoby do majątku poszkodowanego, gdyby zdarzenie wyrządzające szkodę nie nastąpiło (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2014 r., I PK 216/13).

Powód przeszedł wypadek w bardzo młodym wieku. Posiada wykształcenie średnie niepełne. Tym samym zdaniem Sądu nie ma realnej możliwości uznania, że powód osiągałby wynagrodzenie wyższe od minimalnego wynagrodzenia netto. Sąd nie jest bowiem w stanie przewidzieć, jaki zawód powód wykonywałby gdyby nie doszło do wypadku.

Renta z tytułu utraty zdolności do pracy (tzw. renta wyrównawcza) powinna rekompensować osobie poszkodowanej uszczerbek, który wskutek uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia powstał w jej dochodach z tytułu pracy zarobkowej lub prowadzonej działalności gospodarczej. Uszczerbek ten odpowiada różnicy między hipotetycznymi dochodami, które osiągałby powód, gdyby nie doszło do zdarzenia szkodzącego, a dochodami, które uzyskiwał, będąc poszkodowanym, uwzględniając także świadczenia otrzymywane z tytułu ubezpieczenia społecznego.

30 września 2015r. przyznano powodowi odszkodowanie w kwocie 24.187, 35 zł tytułem zrekompensowania utraconych dochodów. Tym samym okres za który należała się renta skapitalizowana dotyczył okresy od dnia 1 października 2015r. do dnia 1 kwietnia 2016r.

Uwzględniając powyższe wytyczne dokonano obliczeń należnej skapitalizowanej renty za utracone możliwości zarobkowe powoda w następujący sposób:

okres	Minimalne wynagrodzenie netto	Renta wypłacana przez pozwanego	Renta ZUS + zasilek pielęgnacyjny (k.925)	Kwota należna
1.04.2013-31.03.2014	1.280 zł – rok 2013 1.344 zł- rok 2014	Brak	610.33zł (k.902) +153 zł <u>Łącznie:763,33 zł</u>	Za rok 2013- 9x516,67= 4.560, 03 zł Za rok 2014- 580, 67 x3=1.742, 01 zł Łącznie za ten okres: 6.302, 04 zł
1.04.2014-31.03.2015	1.344 zł- 2014 1.400zł –2015r.	brak	619.50zł (k.904) +153 zł <u>Łącznie:772,50 zł</u>	Za rok 2014 – 9x 571,50 zł=5.143,5 zł Za rok 2015- 3x627,50 zł=1.882,50 zł Łącznie za ten okres:7.026 zł
1.04.2015-31.12.2015	1.400 zł-2015	Brak	643.02 zł (k.906)	Za rok 2015- 9x 603,98= 5.435, 82 zł

			+153 zł	
			<u>Łącznie:796,02 zł</u>	
1.01.2016-1.04.2016	1.480 zł	Od 1.01.2016- 643 zł	644, 63 zł (k.908) + 153 zł <u>Łącznie: 797,63 zł</u>	4x 39, 37= 157, 48 zł

Podsumowując uwzględnic należało roszczenia powoda, w następującym zakresie: 3x 603 , 98 zł (X, XI, XII miesiąc 2015r.) + 4x 39,37 zł (I, II, III, IV miesiąc 2016r.)= 1.811,94 zł +157, 48 zł=1. 869, 42 zł.

Mając powyższe na uwadze, Sąd w punkcie czwartym wyroku zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.869, 42 zł tytułem utraconego wynagrodzenia za okres od 1 października 2015r. do 31 marca 2016r. wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 1 października 2015r. do dnia zapłaty.

Co tyczy się żądania powoda o przyznanie kwoty 1.479, 90 zł miesięcznie tytułem renty za utracone korzyści i pogorszenie widoków na przyszłość od dnia 1.04.2016r., wskazać należy, że od czerwca 2018r. powód otrzymuje rentę socjalną ZUS w wysokości 1.100 zł miesięcznie oraz dodatkowe świadczenie uzupełniające w kwocie 500 zł oraz 643 zł miesięcznie tytułem renty wyrównawczej od pozwanej. Tym samym z tytułu utraconych możliwości zarobkowych powód łącznie otrzymuje obecnie kwotę 2.243 zł miesięcznie.

Najniższe wynagrodzenie netto w 2020 r. , wynosi 1.774 zł. Z kolei przeciętne wynagrodzenie netto wynosi około 2.500 zł.

Tym samym wskazać należy, że łączna renta otrzymywana obecnie przez powoda z tytułu utraconych możliwości zarobkowych zbliżona jest do przeciętnego wynagrodzenia netto.

Zdaniem Sądu, nie ma żadnych racjonalnego uzasadnienia argumentacja pełnomocnika powoda, że w chwili obecnej powód zarabiałby około 4.000 zł netto. Wskazane przez powoda wynagrodzenie jest statystycznie wysokie, nie ma więc żadnej pewności, że powód posiadałby odpowiednie kwalifikacje zawodowe pozwalające mu na osiągnięcie wynagrodzenia w takiej właśnie wysokości.

Mając na uwadze, że powód urodzony w (...) r. w chwili obecnej posiadałby z pewnością co najmniej kilkuletnie doświadczenie zawodowe uznać należało, że jego wynagrodzenie mogłoby wynosić właśnie około 2.500 zł, z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego jak i obecnymi stawkami rynkowymi.

Z uwagi na to, że wysokość renty otrzymywanej przez powoda z tytułu utraconych korzyści, jest w chwili obecnej zbliżona do średniego wynagrodzenia, należało oddalić żądanie powoda o przyznanie o kwoty 1.479, 90 zł miesięcznie tytułem renty za utracone korzyści i pogorszenie widoków na przyszłość od dnia 1.04.2016r., o czym orzeczono w punkcie 6 wyroku.

Powód wniósł również o ustalenie odpowiedzialności pozwanej na przyszłość.

W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1970 r., III CZP 34/69 (OSNC 1970, Nr 12, poz. 217), mającej moc zasady prawnej, zostało przyjęte, że w sprawie o naprawienie szkody wynikłej z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia zasądzenie określonego świadczenia nie wyłącza jednoczesnego ustalenia w sentencji wyroku odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości z tego samego zdarzenia.

W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy wskazał, że wykładnia funkcjonalna art. 189 k.p.c. przemawia za przyjęciem interesu prawnego w ustaleniu, jeżeli istnieje jakaś obiektywna niepewność stanu prawnego. Przykładowo, interes taki może istnieć, mimo możliwości dochodzenia świadczenia z danego stosunku prawnego, jeżeli z tego stosunku wynikają dalsze skutki, których dochodzenie w drodze powództwa o świadczenie nie jest możliwe lub nie jest na razie aktualne.

Dotyczy to zwłaszcza szkód na osobie, gdyż szkody te nie zawsze powstają jednocześnie ze zdarzeniem, które wywołało uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia. Poszkodowany z reguły nie może w chwili wszczęcia procesu dochodzić wszystkich roszczeń, następstwa bowiem uszkodzenia ciała są najczęściej wielorakie i wywołują skutki, których dokładnie nie można określić ani przewidzieć. Swoistość szkód na osobie, które występują często po upływie dłuższego czasu, oraz nieprzekraczalny dziesięcioletni termin przedawnienia roszczeń majątkowych przemawiają za przyjęciem, że dochodząc określonych świadczeń odszkodowawczych powód może jednocześnie - na podstawie art. 189 k.p.c. - domagać się ustalenia odpowiedzialności pozwanego za ewentualną szkodę, jaka może wyniknąć dlań w przyszłości. Wskazując na korzyści płynące dla poszkodowanego z wyroku uwzględniającego powództwo o ustalenie, Sąd Najwyższy podkreślił, że zapobiega ono także trudnościom dowodowym związanym z wpływem długiego czasu, ustalenie bowiem w sentencji wyroku odpowiedzialności dłużnika za szkody mogące powstać w przyszłości wiąże raz na zawsze sąd i strony, chyba że wyrok zawierający takie ustalenie zostanie obalony.

W związku z tym, że rokowania co do dalszego stanu zdrowia powoda nie są dobre, a z wiekiem stan zdrowia powoda, pomimo stałej kontroli lekarskiej i odpowiedniej rehabilitacji może zdaniem biegłych się pogarszać, uznać należało, że zasadnym jest ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku w dniu 1 lipca 2015r. (punkt 5 wyroku).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 100 k.p.c.

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z kolei zgodnie z art. 100 k.p.c. w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

Powód w około 50% przegrał postępowanie. W związku z tym, że każda ze stron mniej więcej w połowie, przegrała jak i wgrała sprawę, należało znieść między stronami koszty zastępstwa procesowego (punkt 7 wyroku).

Na koszty procesowe poniesione przez powoda składały się:

1. Opłata od pozwu-5.000 zł (k.163, 174)
2. Zaliczka „C” (okładka t.2)-1.000 zł
3. Zaliczka „C” 4993/17 (k. 326)- 3.000 zł
4. Zaliczka „C” 5584/17” (k.388) –2.408,65 zł

Łącznie : 11. 408, 65 zł

Z kolei pozwany wpłacił zaliczkę w wysokości 2.000 zł (zaliczka „C”752/17).

Tym samym koszty procesu łącznie poniesione przez strony wyniosły 13.408, 65 zł. Zgodnie z powyższym każda strona powinna ponieść powyższe koszty w 50% tj. w kwocie 6.704,33 zł.

W związku z powyższym w punkcie 7 wyroku zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4. 704, 33 zł tytułem kosztów sądowych tj. 11.408, 65 zł (koszty rzeczywiście poniesione przez powoda)- 6.704, 33 zł (koszty które powód winien ponieść)=4.704, 33 zł.

Co tyczy się kosztów poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa, wskazać należy, że na koszty te złożyła się opłata od pozwu, albowiem powód był zwolniony od opłaty od pozwu powyżej kwoty 5.00 zł. Cała opłata od pozwu wynosiła 34.170 zł- 5.000 zł= 29.170. Dodatkowo ze Skarbu Państwa zostały wyłożone zaliczki w łącznej kwocie 2.715, 42zł. Tym samym łącznie koszty poniesione przez Skarb Państwa wyniosły. 31. 885, 42zł.

W związku z powyższym Sąd nakazał ściąganie od każdej ze stron na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 15.942, 71 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (punkt 8 wyroku).

sędzia Jan Sterczala